AFGHAN GERMAN ONLINE
http://www.afghan-german.com
http://www.afghan-german.de
افغان جرمن آنلاین

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

ډاکټر ش میره کی ۲۰۲۶/۰۶/۱۸

البينيزم څرنګه ناروغي ده؟

البينيزم (Albinism) یوه ارثي (Genetic) ناروغي ده چې په کې د بدن، پوستکي، وېښتانو اوسترګو رنګ جوړوونکی ماده Melanin په کافي اندازه نه جوړېږي یا هېڅ نه جوړېږي. له همدې امله د ناروغ پوستکی، وېښتان او سترګې له معمول څخه ډېر روښانه وي.

لامل (Cause) :

البينيزم د هغو جينونو د بدلون (Mutation) له امله رامنځته کېږي چې د Melanin په جوړولو کې ونډه لري. تر ټولو ډېر ښکېل جينونه دا دي:

- TYR (Tyrosinase gene)
- OCA2
- TYRP1 (Tyrosinase-related protein 1)
- SLC45A2
- GPR143 (په X-linked ocular albinism کې)

ډېری ډولونه يې په Autosomal Recessive Inheritance لېږدېږي؛ يعنې ماشوم بايد له مور او پلار دواړو څخه خراب جين ترلاسه کړي.

ډولونه (Types) :

1. Oculocutaneous Albinism (OCA)

پوستکی، وېښتان او سترګې اغېزمنوي.

1. Ocular Albinism (OA)

تر ډېره یوازې سترګې اغېزمنوي.

1. Hermansky-Pudlak Syndrome (HPS)

له البينيزم سره د وينې د ټينګښت او سږو ستونزې هم مل وي.

1. Chediak-Higashi Syndrome (CHS)

له معافيتي کمزورۍ او البينيزم سره مل نادر سنډروم دی.

نښې او نښانې (Symptoms) :

د پوستکي او وېښتانو

- ډېر سپين یا روښانه پوستکی
- سپين، ژېړ یا نقره‌يي وېښتان
- د لمر پر وړاندې زیات حساسيت

د سترګو

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

- Nystagmus (د سترګو غیرارادي خوځښت)
- Photophobia (د رڼا حساسیت)
- Strabismus (کاږه سترګی)

- د لید کمزوري
- د شبکیې (Retina) او د لید عصب د ودې ستونزې

تشخیص (Diagnosis) :

تشخیص د لاندې لارو کیږي:

۱. کلینیکي معاینه

- د پوستکي، وېښتانو او سترګو ارزونه

۲. د سترګو معاینات

- د لید دقت (Visual Acuity) اندازه کول
- د سترګو بشپړه معاینه

۳. جیني ازموینې

- Genetic Testing
- د ناروغۍ د ډول معلومول او د کورنۍ د خطر ارزونه

۴. د پوستکي او وېښتانو د رنګ ارزونه

- د Melanin د کچې ارزول

مخنیوی (Prevention)

د ارثي ناروغۍ په توګه بشپړ مخنیوی یې ممکن نه دی، خو:

- Genetic Counseling د هغو کورنیو لپاره چې د البینیزم سابقه لري.
- د میندوارۍ مخکې جیني سلا مشوره.
- په ځینو مواردو کې Prenatal Genetic Testing.

درملنه (Treatment) :

د البینیزم لپاره تر اوسه داسې درملنه نشته چې جیني ستونزه له منځه یوسي، خو د ستونزو کنټرول ممکن دی.

د سترګو پاملرنه :

- عینکې (Glasses)
- د لید مرستندویه وسایل (Low Vision Aids)
- د سترګو منظمې معاینې

د پوستکي ساتنه :

- د لمر ضد کریم (Sunscreen) د SPF 30 یا تر دې لوړ

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

- خولۍ او محافظتي کالي
- د لمر د ډېر تماس مخنيوی

جراحي :

- په ځينو ناروغانو کې د Strabismus Surgery د سترګو د سمون لپاره.

احتمالي عوارض (Complications) :

- د پوستکي سرطان (Skin Cancer) خطر زياتېدل
- د ليد دايمي کمزوري
- ټولنيزې او رواني ستونزې

لنډيز :

البينيزم (Albinism) يوه ارثي ناروغي ده چې د Melanin د جوړېدو د کمښت يا نشتوالي له امله رامنځته کېږي. اصلي ستونزې يې د پوستکي او سترګو له رنګ او ليد سره تړاو لري. تشخيص يې په کلينيکي او جيني ازموينو کېږي. بشپړه درملنه نه لري، خو د سترګو ساتنه، د لمر ضد تدابير او منظم طبي څارنه د ناروغانو د ژوند کيفيت ډېر ښه کولای شي.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولـئ